

det, som er tilfigtet ved Lovforslaget, kan bevirkes ad administrativt Vet, har jeg ikke Noget imod at frakalde det.

Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet:

Ministeriet har allerede i lang Tid haft sin Opmærksomhed henvendt paa den Ulempe, som er paaapeget af den ærede Forslagsstiller. Det er ganske vigtigt, at Forskiftelseslisten blandt Lærerne er stegen i en foruroligende Grad, og at det i høi Grad skæder Udviklingen af vort Skolevæsen, at neppe er en Lærer ansat, før han i mange Tilfælde igjen søger at komme bort; disse idelige Vacancer og denne idelige Omflisten ere i høi Grad skadelige. Jeg skal ogsaa villigt indrømme den ærede Forslagsstiller, at Midlet derimod ved at forøge Lønnen er af de Grunde, han anførte, nemlig de økonomiske Hensyn, som maaske tages, ikke anvendeligt i mange Tilfælde. Tænkte man sig derhos dette Middel anvendt overalt, vilde Følgen deraf være, at det slet ingen Virkning havde. Det tør imidlertid ventes, at den paaapegede Ulempe noget vil hæves der, ved, at siden Loven af 8de Marts 1856 er indkommen, er Antallet af dem, der kunne søge Skolelærerembeder, i høi Grad forøget, idet der er en stadig Tiltaget af dem, der søge at komme ind paa Seminarierne. Seminarierne kunne ikke optage saa Mange, som ønske at komme derind, og naar der er gaaet nogen Tid, vil derfor Antallet af dem, der kunne ansættes som Skolelærere, meget forøges. Hertil kommer, at det Samme er Tilfældet med Hensyn til den Skolelærerexamen, der efter et Forslag, der udgik fra dette Thing, blev indført i Loven om Seminarielærernes Bønnelag, og til hvis forsvaarlige Bestyrelse jeg anseer Overskolelederskabets Bibeholdelse for nødvendig, da den har for sig vinder større Betydning. Det er en Selsfølge, at der strømmer i første Dieblis en Mængde til og lader sig prøve, saa at sige paa Maad og Faa, uden at have den tilstrækkelige Forberedelse, og deraf følger igjen, at der er Mange, som ikke bestaae Proven, men desuagtet vover Antallet af dem, der bestaae det, har for har. — Ikke desto mindre har det Forhold, som er paaapeget af den ærede Forslagsstiller, for mig staet som en saa væsentlig

Ulempe, at jeg har tænkt paa, om man ikke ad administrativt Vet kunde træffe en Foranstaltning derimod. Jeg har tænkt mig, at man kunde gaae frem paa den Maade, at man gav vedkommende Kaldsberettigede Berettigelse til at indgaae en Contract med den Skolelærer, de ansatte, om, at han skulde blive en vis Tid i det Embede, han modtog. Der er slet ikke Noget til Hinder for at træffe en saadan Bestemmelse ad administrativt Vet, og da vilde alle de, hvem det var om at gjøre at sikke sig en Lærer i længere Tid, med ham kunne afslutte en saadan Overenskomst, hvorved han forpligtede sig til at blive en vis Tid. Samtidigt dermed kunde man ligesom paalegge alle Kaldsberettigede, at de ikke maatte kalde en Mand, der saaledes havde forpligtet sig til at blive paa et Sted en bestemt Tid, men maatte betragte hans Ansøgning som ikke indkommen; thi naar han var forpligtet til at blive i et Embede, er det en Selsfølge, at han ikke kunde kaldes til et andet. Ministeriet har derfor ladet indgaae et Circulaire — jeg har ikke dets Dato for mig — til alle Skoledirectioner og hørt deres Mening om Sagen; men Meningerne i Skoledirectionerne vare afgjort imod denne Fremgangsmaade. Man havde en stor Betænkelighed ved at indskrænke Friheden; man sagde, at nu kunde man faae en Skolelærer for kortere eller længere Tid, og mistede man ham, kunde man faae en anden; men naar man vilde binde dem, var man udsat for ikke at kunne faae nogen. Jeg skal ikke nægte, at de Betænkeligheder, der saaledes bleve gjorte gjældende mod den paaentfattede Foranstaltning, ikke for mig havde nogen overbevisende Kræft; men de virkede dog saameget paa mig, at da Alle, som stode disse Forhold nærmest, ønskede en saadan Foranstaltning skillet i Bero, fandt jeg ikke Anledning til for Dieblillet at træffe den. Derfor nu imidlertid Thinget her skulde paa en eller anden Maade lægge for Dagen, at det deelte min Anstuelse om det Gavnlige i en saadan Foranstaltning, vilde jeg derved føle mig saameget styrket, at jeg vilde gjenoptage den tidligere Tante og søge at sætte den i værk ad administrativt Vet. — Det vil saaledes sees af hvad jeg har anført, at jeg ikke anseer det nærværende Lovforslag for at være fornødent; man behøver det ikke.